

Spis treści

Wprowadzenie	9
1	
Nowe kompetencje nauczycieli w zakresie możliwości i niebezpieczeństw cyberprzestrzeni	17
(Anna Andrzejewska)	
Wstęp	17
1.1. Nowa rola nauczyciela w zmieniającej się rzeczywistości informatycznej	18
1.2. Cyberprzestrzeń wyzwaniem dla współczesnego pedagoga	19
1.3. Nowe kompetencje nauczyciela w obliczu rozwoju cyberprzestrzeni	23
Wnioski	28
Bibliografia	28
2	
Nowe obszary zagrożenia niepełnosprawnością i wykluczeniem osób 45+ w społeczeństwie wiedzy	30
(Jakub Jerzy Czarkowski)	
Wstęp	30
2.1. Coraz nowsze technologie, coraz starsze społeczeństwo	31
2.2. Wiedza w gospodarce i społeczeństwie wiedzy	34
2.3. Nowe obszary zagrożenia wykluczeniem	37
2.4. Szanse, jakie tworzy nowa technologia	45
2.5. Propozycja komplementarna	47
2.6. Czy pozostaniemy sobą?	50
Wnioski	51
Bibliografia	52

3

Współczesne uwarunkowania handlu ludźmi 55

(Marek Cendrowski)

Wstęp	55
3.1. Początki handlu ludźmi	58
3.2. Prawo a handel ludźmi	60
3.3. Ściganie handlu ludźmi w Polsce	62
3.4. Nowe oblicza handlu ludźmi	66
3.5. Handel ludźmi w Polsce. Wybrane statystyki	71
3.6. Handel ludźmi a Internet	75
3.7. Handel ludźmi jako obszar przestępstw ośrodkowych	79
Wnioski	80
Bibliografia	81

4

Ciemna strona sieci – zagrożenia internetowe oraz ich konsekwencje dla uczniów 82

(Anna Wrona)

Wstęp	82
4.1. Istota zjawiska zagrożeń internetowych	83
4.2. Przemoc w Internecie – zjawisko i przeciwdziałanie	87
4.3. Pornografia internetowa zagrożeniem dla uczniów	89
4.4. Seksting – upublicznianie nagich zdjęć	91
4.5. Bezpieczeństwo w Internecie	93
Wnioski	95
Bibliografia	96

5

„Kop” i „odlot” w wirtualnym świecie 98

(Jarosław Korczak)

Wstęp	98
5.1. Charakter informacji na stronach WWW	100
5.2. Leki a narkotyki	102
5.3. Leki działające pobudzająco wykorzystywane jako legalna alternatywa dla amfetaminy i kokainy	106
5.4. Leki na kaszel o działaniu otępiająco-halucynogennym wykorzystywane jako legalna alternatywa dla takich narkotyków, jak heroína, PCP czy LSD	111
5.5. Przykłady najpopularniejszych leków na kaszel o działaniu dysocjano-euforyzującym, zawierających DXM	112
5.6. Leki, narkotyki a Internet	113
Wnioski	116
Bibliografia	117

6

Prawne aspekty cyberprzestępczości

118

(Krzysztof Zimny)

Wstęp	118
6.1. Cyberprzestępczość w Internecie	119
6.2. Cyberprzestępczość według Interpolu	124
6.3. Cyberprzestępczość według Rady Europy	125
6.4. Definicja cyberprzestępczości wg Unii Europejskiej	125
6.5. Definicja cyberprzestępczości w polskim prawodawstwie	126
6.6. Charakterystyka wybranych przestępstw i metod działania sprawców	128
6.7. Cyberprzestępczość w statystykach polskich	133
6.8. Ochrona prawna przed cyberprzestępczością w Polsce	134
Wnioski	137
Bibliografia	138

7

Wolność słowa w świecie wirtualnym – wartość nadużywana

140

(Dorota Marczuk, Kinga Kucała)

Wstęp	140
7.1. Obszary świata wirtualnego	142
7.2. Wolność słowa jako wartość	145
7.3. Internet i <i>social media</i>	148
7.4. Postawa krytyczna wobec informacji zawartych w mediach	152
Wnioski	156
Bibliografia	157

8

Bezpieczeństwo człowieka w społeczeństwie nadzorowanym

160

(Piotr Krawczyk)

Wstęp	160
8.1. Społeczeństwo nadzorowane jako nieuchronna konsekwencja zmiany społecznej	161
8.2. Technologie w służbie kontroli	166
8.3. Zagrożenia dla prywatności w perspektywie pedagogicznej	179
Wnioski	184
Bibliografia	185

9

Religijność człowieka jeszcze realna czy już wirtualna? 186

(Mariusz Szymański, Erwin Jaworski)

Wstęp 186

9.1. Religia a religijność 188

9.2. Religia w sieci a religia sieciowa 191

9.3. Wirtualne wspólnoty religijne 192

9.4. Wirtualne obrzędy religijne 193

Wnioski 196

Bibliografia 197

10

Nowe wyzwania profilaktyki w kontekście zagrożeń dzieci i młodzieży 198

(Ewa Krzyżak-Szymańska, Andrzej Szymański)

Wstęp 198

10.1. Istota działań profilaktycznych 199

10.2. Nowe zagrożenia w środowisku dzieci i młodzieży 202

10.3. Profilaktyka niebezpiecznego korzystania z Internetu i z komputera 205

10.4. Zapobieganie negatywnemu wpływowi gier komputerowych na młodego
odbiorcę 209

10.5. Profilaktyka fonoholizmu wśród dzieci i młodzieży 213

10.6. Nowy wymiar profilaktyki w społeczeństwie wiedzy 216

Wnioski 218

Bibliografia 219

Zakończenie 221

Nota biograficzna 223